

PRILOGE

PRILOGA A: POLSTRUKTURIRANI INTERVJUJI PO OBČINAH: PARTICIPACIJA JAVNOSTI PRI IZDELAVI OBČINSKEGA PROSTORSKEGA NAČRTA

Občina: Novo mesto

Datum: 3. 9. 2015

Intervjuvanec: Mojca Tavčar, univ. dipl. inž. geod., vodja urada za prostor

1. Kako v vaši občini vključujete javnost na formalen način, se pravi na javni razgrnitvi, ki traja 30 dni in je v tem času javna obravnava? Kakšna je udeležba pri tem? Kje je javna razgrnitev in kje to objavite?

V vsakem primeru, seveda spoštujemo zakonodajo. Se pravi ZPNačrt točno določa, na kakšen način se javnost vključuje, torej z objavo javnega naznanila, običajno tudi v Dolenjskem listu, poleg tega pa seveda tudi na naši spletni strani in na podstrani krajevnih skupnosti. Mi imamo oblikovano spletno stran Mestna občina Novo mesto, potem imajo pa krajevne skupnosti še svoje. Javno naznanilo se objavi tako na naši kot tudi na tej podstrani, da so krajevne skupnosti obveščene. Pri tistih krajevnih skupnosti, kjer se prostorski akt pripravlja, pa je še posebej obvestilo. **Je bil odziv javnosti dober pri zadnjem OPN-ju?** Za OPN je bil razmeroma še kar dober, čeprav še vedno prihajajo ljudje in rečejo, da niso nič vedeli. Takrat smo kar reklamo naredili, zdaj ko pa se lotevamo sprememb in dopolnitev, smo dali javno naznanilo tako v Dolenjski list, kot tudi v časopis Delo, ter na našo spletno stran, da pristopamo k spremembi in dopolnitvi in, da pozivamo krajanke, naj podajo pobude do določenega datuma.

2. Se vam zdi formalen način dovolj za učinkovito vključitev javnosti v postopku izdelave OPN?

Odkvisno od tematike. Na primer, pri obvoznici Šmihel, ko smo imeli študijo variant, smo enostavno sklicali vse tangirane krajevne skupnosti, tudi osebno smo pozvali vse lastnike tistih nepremičnin, ki bi se mogle rušiti pri tretji varianti. To smo naredili prej, da smo jih seznanili, preden je sploh bila študija zaključena. Še preden je bila varianta izbrana smo jih pozvali, vendar še danes ni izbrana, ker je ministrstvo še ni potrdilo. Infrastrukturni projekti so tudi najbolj boleči.

3. Se poslužujete tudi kakšnih neformalnih načinov vključevanja javnosti, kot so razne tiskovne konference, razstave, izdajanje posebnih publikacij, obveščanje po pošti, javne tribune, odprti telefon? Kakšna je udeležba pri tem?

Običajno takrat, ko gre v javno razgrnitev zadeva, se pravi jih ne obvestimo samo preko javnih naznanil, tako kot sem povedala, ampak enostavno tudi pošljemo pošto, to je za OPPN. Za OPN, ki smo ga pripravljali 2009, smo jih obveščali tudi po posameznih krajevnih skupnostih. Na vseh krajevnih skupnostih smo imeli javne obravnave. Predhodno smo jim dali karte, da so se iz njih lahko orientirali. **Se pojavi ovira pri tem, da neformalni načini časovno podaljšajo postopke?** Normalno, ker gre se za to, da se čim prej in čim hitreje, sledi čim krajšim možnim rokom. Zato vsi tisti postopki, ki niso zakonsko predpisani, za vodstvo niso sprejemljivi, čeprav je to na dolgi rok lahko slabše. Je bil pa tudi primer, ko smo predčasno obveščali, to je bil projekt tržnica. Moram reči, da javnost kot taka je dobro sprejela, okoliški prebivalci pa so se vzpostavili kot civilna iniciativa in so izpodbijali te zadeve.

4. Na kaj se nanašajo pripombe? Ali se te nanašajo na hrup, promet, spremembo namenske rabe?

Predvsem na spremembo namenske rabe. Pri 3. osi v Mačkovcu so bile pripombe zaradi hrupa in vplivov na okolje, vendar tam je državni prostorski načrt, zato jaz ne morem komentirati, saj tam MOP sklicuje in obvešča javnost.

5. Imate pri vključevanju javnosti kakšne težave? So nastali kakšni konflikti pri pripravi OPN med vami in javnostjo?

Za enkrat, moram reči, bili smo presenečeni, da nismo imeli konfliktov, ampak smo z vsemi lastniki prišli do kompromisa. Lastnike, ki naj bi bili "rušenci", sem še posebej povabila na sestanek, se z njimi pogovorila in niti pri enem ni bilo nasprotovanja, no konkretno v tem projektu. V drugih primerih pa so tudi konflikti. **Kako se soočate s težavami, jih osebno povabite?** Ja, ja. **Rešite to težavo?** Običajno se te stvari kar nekako pomirijo. Do sedaj ni bilo primera, ko bi šlo naprej, do sodišča. No, eden primer je bil, ko je pri enem OPPN-ju, kljub temu, da je bilo zemljišče opredeljeno kot zemljišče za pozidavo z višjo gostoto z bloki, je kmet nasprotoval temu. Ampak, ker je to interes mesta in ne moremo obdržati njive sredi mesta, je prevladal javni interes in je bilo z OPPN-jem že določeno stavbno zemljišče. Zdaj se je spet, ko se je pojavilo podrobnejše načrtovanje, pojavilo isto stališče in noče prodati naprej. Zato smo mu dejansko z občinskim prostorskim aktom pustili to parcelo kot zeleno površino znotraj naselja, da jo bo obdeloval, ker ne želimo zaostrovati do konca. Je pa kmet podal pobudo za presojo postopka na MOP, mi smo vse dokumente dali gor in mislim, da ni šlo naprej in da je bilo vse v redu. **Potem je verjetno treba včasih tudi popustiti in tako rešiti problem?** Jaz menim, da s komunikacijo lahko uskladiš rešitve. Vendar se problem pojavi ko, jaz bi temu rekla, da ni več javnost, ker ko ti greš v neko javno razgrnitev se ponavadi pojavi tisti, ki ima tam nek interes. Potrebno je ločiti kdaj je javni interes in kdaj zasebni interes. In običajno imamo izkušnje pri tem obveščanju, da se oglasijo tisti, ki se skrivajo za neko iniciativo. Pod pretvezo javnega interesa se skrivajo ljudje s čisto zasebnimi interesi, katere zelo težko dokažeš, jih pa zaznaš. Veš, da je to v ozadju, ne moreš pa tega dokazati. Potem ti tej parcialni interesi blokirajo zadevo.

6. Se po vašem mnenju javnost vključi dovolj zgodaj v postopku priprave OPN? Se pravi, ko je že izdelan osnutek OPN in je ta dopolnjen s smernicami ostalih nosilcev prostora? Aarhuška konvencija določa, da je potrebno javnost vključiti dovolj zgodaj, ko so še vse možnosti odprte.

Če bi se zakonodaja še kaj spreminjala, bi se morala narediti dvojna javna razgrnitev, in sicer, da se prvič razgrnejo strokovne podlage in strokovna rešitev po tistem, ko si že dobil smernice od NUP. Po tej prvi javni razgrnitvi pa se šele oblikuje dopolnjeni osnutek. Mislim, eno fazo prej bi bilo treba, kaj je tista faza, ne vem. Zgodilo se nam je tudi to, da smo razgrnili strokovne podlage po variantah, potem pa smo na podlagi teh strokovnih podlag NUP prišli do rešitve v dopolnjenem osnutku, ki je bila javno razgrnjena in potem so se našli posamezniki, ki so nam očitali, da smo takrat drugačno rešitev pokazali. Jasno, da smo pokazali drugačno rešitev. Prikazali smo strokovne podlage, prikazali smo variantne rešitve in namen razgrnitve variantne rešitve je, da ti v javnosti pokažeš in da se do teh variantnih rešitev javnost opredeli. Vendar te opredelitve v zgodnji fazi ne dobiš, ljudje se samo seznanijo s tem in vzamejo tisto za gotovo. **Tako je samo pri državnih prostorskih ureditvah?** Da, samo pri njih se razgrnejo variantne rešitve, pri občinskih prostorskih ureditvah pa tega instrumenta ni. To država prepušča občinam, če želi, sicer nobeden ne prepričuje, da jih seznanimo prej. Je pa danes tako, da mi kot strokovnjaki lahko prepričujemo vodstvo, da je to potrebno, toda vodstvo še vedno lahko reče, da tisto, kar rabimo po zakonu bomo naredili, ostalo pa ne. Ker je to povezano s stroški. **Imate pa potem več konfliktov?** Odvisno od prostorske ureditve, ene niso problematične ali pa misliš da niso problematične pa ti prileti bumerang. Drugje pa pričakuješ ne vem kakšen odziv pa nobenega odziva in enostavno spelješ postopek skozi.

7. Kako bi javnost vključevali v bodoče, bi kaj spremenili? Kako prebuditi javnost, da se bo bolj vključevala v procese priprave občinskih prostorskih načrtov?

Malo več bi bilo treba, ne bom rekla na oglaševanju, marketingu, s PR službo, malo bolj bombardirat, preko radia, televizije, ne samo preko časopisov. Če ti večkrat slišiš novico, ti je bolj jasno. **Objavite na radiu?** Ja, samo to spet stane. **Imate omejena finančna sredstva za to?** Ja seveda, to je tudi

problem. **Ste tudi velika občina.** Ja, vse je povezano z denarjem, žal. Občine smo sedaj v nezavidljivem položaju, denarja smo imele manj kot včasih in tudi je odvisno od trenutne politike oz. vodstva, ali vidi v tem prednost ali ne. **Ali trud, čas vložen v to obliko dela prinese rezultate ali ne?** Težko to rečem, jaz mislim, da bi bilo smiselno, samo je pa to delo podcenjeno v tem smislu, da nekdo ne vidi prednosti v tem. Pravijo, to naredimo, kar je potrebno, pa je, in ni potrebe, da bi koga spraševali. Prostor pa je javna dobrina. **Ali javnost lažje sprejme ureditev, če je vključena?** Ja, konstruktivne kritike so vedno dobrodošle in dobro je, če jih dobiš, ampak moram reči, da v vseh teh letih, ko sem tukaj, velikokrat pripombe niso konstruktivne, in gre ponavadi za parcialne interese.

Občina: Ivančna Gorica

Datum: 3. 7. 2015

Intervjuvanec: Irena Lavrih, vodja oddelka za urejanje prostora in varovanje okolja

1. Kako v vaši občini vključujete javnost na formalen način, se pravi na javni razgrnitvi, ki traja 30 dni in je v tem času javna obravnava? Kakšna je udeležba pri tem? Kje je javna razgrnitev in kje to objavite?

Na formalnem delu je bilo ogromno ljudi, tudi do 300. Objavili smo na spletu, na vseh običajnih krajevnih mestih, se pravi tam, kjer imajo krajevne skupnosti svoja lastna mesta, v lokalne časopisu Klasje ter na radiu. V času javne razgrnitve smo imeli v sejni sobi vse karte in vse strokovne podlage. Tam je bil eden vedno dosegljiv, da smo ljudem lahko pokazali in obrazložili zadeve.

2. Se vam zdi formalen način dovolj za učinkovito vključitev javnosti v postopku izdelave OPN?

Pri zadnjem sprejemanju OPN smo javnost vključevali celo dvakrat, prvič neformalno. Pomemben se mi zdi tudi neformalen del. Mi smo jo najprej seznanili neformalno, smo imeli prav tako kot formalno 30 dni, kjer smo zbrali zadeve in šele nato formalno obvestili javnost. Ker vemo, da postopek po javni razgrnitvi, ne more zajemati vseh sprememb in smo s tem skušali priti čim bližje javnosti. In to že pred osnutkom.

3. Se poslužujete tudi kakšnih neformalnih načinov vključevanja javnosti, kot so razne tiskovne konference, razstave, izdajanje posebnih publikacij, obveščanje po pošti, javne tribune, odprti telefon? Kakšna je udeležba pri tem?

Pri neformalnem delu je bila udeležba tudi velika in je kar primerljiva z formalnim delom. Odkar smo v digitalnih planih, mlajše generacije, dostopijo preko tega, zato je manj osebnega pristopanja strank. So pa še vedno telefoni. **Koliko časa je bilo razlike med formalnim in neformalnim delom?** 1 leto. **Se vam zdi potrebno, da je se poslužujete tudi neformalnih načinov?** Meni se zdi v redu, da lahko določene stvari na ta način še razložimo, kar jim sicer ne bi mogli. Je pa res, da se z javnostjo nikoli ne zaključijo. Tudi po tej neformalni razgrnitvi, so vedno nove pripombe. Jaz sicer menim, da je dovolj, ker če bi šli na to, da bo vse seznanjeno, potem se postopek ne bi nikoli zaključil. **Organizirate tudi kakšne konference, kot je bila včasih prostorsko konferenca?** Ne, prostorskih konferenc ne organiziramo, saj je bila udeležba zelo slaba in se nam ni zdela učinkovita.

4. Na kaj se nanašajo pripombe? Ali se te nanašajo na hrup, promet, spremembo namenske rabe?

Večinoma se nanašajo na spremembo namenske rabe, so pa tudi pripombe na oblikovanje in na poročila iz odloka. Moram pa poudariti, da je bilo to še pred uvedbo davka na nepremičnine. Zdaj prihajajo, da se zopet spremeni namenska raba, ampak v obratni smeri.

5. Imate pri vključevanju javnosti kakšne težave? So nastali kakšni konflikti pri pripravi OPN med vami in javnostjo?

Ja seveda, javnost zahteva obrazložitve, katerih mi ne moremo podati, ker nismo pristojni za njih, saj se njihove spremembe nanašajo na varovanja kmetijskih zemljišč, varovanje kulturne dediščine, varovanje voda. Javnost želi posegati povsod in takrat ko pride do tega, bi mogli biti tej, ki pripravljajo varstvene režime z nami. Ker pravzaprav, ljudje se zaradi tega obračajo na nas, mi pa nismo pripravljavci tega. Mi lahko zgolj podajamo, kar so oni odločili. **Kako velik je strošek priprave ene javne razgrnitve?** Ena javna razgrnitev je kar strošek za občino, ker je toliko izvodov, toliko krajevnih skupnosti in če hočeš to dobro predstaviti, moraš že imeti dobro grafiko in ne moreš zmeraj

predstaviti samo preko spletne strani. Mi smo velika občina in en izvod stane 1600 evrov in imamo 12 krajevnih skupnosti, potem veste koliko to stane.

6. Se po vašem mnenju javnost vključi dovolj zgodaj v postopku priprave OPN? Se pravi, ko je že izdelan osnutek OPN in je ta dopolnjen s smernicami ostalih nosilcev prostora? Aarhuška konvencija določa, da je potrebno javnost vključiti dovolj zgodaj, ko so še vse možnosti odprte.

Jaz mislim, da se vključuje že s tem, da podajo vloge. Že pobuda je tista, ki ti pove prvo mnenje, kaj ljudje želijo. Na to kar pozabljamo, da je to pri nas možno, da se ne planira izključno za prostor brez vseh dodatkov. Porast vlog v zadnjih letih je zelo velik, veliko več kot jih je bilo na primer prej, ko so bile tri občine skupaj (1 fascikel : 15 fasciklov sedaj). **Se vam zdi, da je javnost bolj ozaveščena, kot je bila včasih?** Precej bolj ali pa si več dovolijo, upajo. Ne samo, da si dovolijo, tudi zelo spremljajo, veliko lobirajo in zelo iščejo priložnost za korist iz finančnih razlogov. Leta 2008 pred krizo je bilo pobud neverjetno veliko. Če bi to dopustili, bi lahko imeli zazidljivo skoraj vse.

7. Kako bi javnost vključevali v bodoče, bi kaj spremenili? Kako prebuditi javnost, da se bo bolj vključevala v procese priprave občinskih prostorskih načrtov?

Po mojem mnenju je treba vzgajati že otroke, da dobijo odnos do prostora. Občutek do prostora je ravno tako potrebno ozavestiti, okolje je treba varovati, to je del vzgajanja. Navsezadnje je to kultura in zelo težko je starejše ljudi prepričati, da nekje ni zazidljivo. Nekateri imajo občutek, da lahko še vedno dosežejo svoje, če imajo zadosti vez in so sitni, še vedno to nekje prevladuje.

Občina: Trbovlje

Datum: 6. 7. 2015

Intervjuvanec: Nives Kropivšek, kabinet županje

1. Kako v vaši občini vključujete javnost na formalen način, se pravi na javni razgrnitvi, ki traja 30 dni in je v tem času javna obravnava? Kakšna je udeležba pri tem? Kje je javna razgrnitev in kje to objavite?

Javna razgrnitev je tako kot po zakonu. Obvestimo jih sedem dni prej, potem je 30-dnevna javna razgrnitev in v okviru javne razgrnitve, tudi javna obravnava. Načeloma so te javne obravnave na občini, javna razgrnitev pa je na oddelku za okolje in prostor, kjer je ena miza, na tablo pa se da grafični del. Tam so na voljo tudi strokovne službe, predvsem v poslovnem času občine, in ne popoldne, razen ob sredah. To objavimo na lokalno običajen način, na lokalnem radiu, potem na dveh lokalnih televizijah in še na oglasnih deskah. Za OPN smo objavili v lokalnem časopisu Srečno, kjer je bilo javno naznanilo in dolg sestavek, kjer smo pojasnili vse, kar se tiče priprave OPN in predvsem to, kako pomembno je, da ljudje pridejo na javne obravnave. V primeru javne razgrnitve je bila ena razlika, saj smo pripravili kar dve razgrnitvi in javni obravnavi, in sicer je bila ena na občini Trbovlje za širši del občine, ena posebej pa je bila na kumlanskem, v naselju Dobovec, saj so tisti zaselki v okolici nekako dislocirani od Trbovelj. Tudi kar precejšen del občine predstavlja Krajevna skupnost Dobovec, kjer pripravimo javno obravnavo. Ampak razgrnitev je bila pa na oddelku za okolje in prostor, kjer smo bili stalno na voljo. **V katerem kraju je bila boljša udeležba?** Udeležba na obravnavi na občini je bila porazna, okoli 20 ljudi, če je bilo. Načeloma je udeležba javnih obravnav, kadar ne gre za kakšne večje prostorske ureditve, ki se koga res ne dotaknejo, zelo slaba. Medtem, ko pa na Dobovcu je bilo pa kar precej, tam so ljudje vzeli to kot eno srečanje krajanov, zbor krajanov, kjer so se pogovarjali vse drugo, samo o prostorskem načrtu ne.

2. Se vam zdi formalen način dovolj za učinkovito vključitev javnosti v postopku izdelave OPN?

Poslužujemo se tudi neformalnih načinov, saj se nam zdijo prav tako pomembni.

3. Se poslužujete tudi kakšnih neformalnih načinov vključevanja javnosti, kot so razne tiskovne konference, razstave, izdajanje posebnih publikacij, obveščanje po pošti, javne tribune, odprti telefon? Kakšna je udeležba pri tem?

To smo naredili tukaj, izdali publikacijo. Obveščanja po pošti se ne poslužujemo, če ni obvezno, ker bi bilo tega čisto preveč, poleg tega pa se lahko zgodi, da se koga izpusti. Meni se zdi, da je to bolj nevarno za demokracijo, kot pa to, da se jih obvesti na nek splošen način. Je pa res, da bi bilo tega prav gotovo več, ampak menim, da bi se morali ljudje zbuditi. Participacije pri urejanju prostora se še ne zavedamo dobro. Dostopni smo tudi preko telefona, elektronske pošte, za uradne informacije pa so uradne poti, kot je izdajanje lokacijske informacije. Naša županja tudi zelo uporablja družabna omrežja, smo tudi na facebooku in drugih omrežjih.

4. Na kaj se nanašajo pripombe? Ali se te nanašajo na hrup, promet, spremembo namenske rabe?

Največ so se pripombe nanašale na zazidljiva in nezazidljiva zemljišča. Takrat je ta javna obravnava in javna razgrnitev sovpadala z davkom na nepremičnine. OPN se nimamo sprejet. Javna razgrnitev je bila oktobra 2013. Takrat je bil aktualen davek na nepremičnine. Najbolj obdavčena so bila nezazidana stavba zemljišča, zato smo imeli kar precej izvzema za stavbna zemljišča. To pomeni, da smo stavbna zemljišča vzeli v osnovno namensko rabo, ampak jaz mislim, da je to čisto v redu, ker taka stavbna zemljišča, ne bi nikoli prišla na trg. Dogajalo se je to, da so jih ljudje imeli na zalogo, ampak

zakonodaja pa določa, da ti ne moreš kar dodajati stavbnih zemljišč, če imaš znotraj tistih, ki so že opredeljena, pozidana stavbna zemljišča. Če nekdo ne misli tam nič zidati, je bolje, da jih izločimo. **So se pritoževali glede hrupa?** Na hrup se pripombe niso nanašale. Mi smo imeli predpisano CVO, dali smo narediti strokovno podlago in imamo narejeno varstvo pred hrupom, ni bilo kakšnih posebnih pripomb glede tega. Je pa res, da 90 % ljudi v naši občini živi v mestu Trbovlje. Tukaj je industrijsko območje, kjer so ljudje že kar navajeni tega. Na podeželju pa nismo predvideli kakšnih posegov, da bi povzročale hrup.

5. Imate pri vključevanju javnosti kakšne težave? So nastali kakšni konflikti pri pripravi OPN med vami in javnostjo?

Težava je predvsem v zavedanju ljudi. Premalo se zavedajo moči ali pa so nezainteresirani, dokler se jih problem ne tiče. Ker smo velika občina, neformalni kanali ne delujejo tako dobro, kot na podeželski občini, kjer vsak vsakega pozna. Tukaj pa imamo bloke z 52 stanovanji, kjer se še med sabo vsi ne poznajo, ki notri živijo, zato je teh neformalnih širjenj zelo malo.

6. Se po vašem mnenju javnost vključi dovolj zgodaj v postopku priprave OPN? Se pravi, ko je že izdelan osnutek OPN in je ta dopolnjen s smernicami ostalih nosilcev prostora? Aarhuška konvencija določa, da je potrebno javnost vključiti dovolj zgodaj, ko so še vse možnosti odprte.

Jaz bi rekla, da ni prepozno ali prezgodaj, ampak odvisno od tega koliko smo mi pripravljeni njihova mnenja upoštevati in vmes spreminjati. Jaz vseeno mislim, da neka strokovna izhodišča morajo biti, je pa tudi odvisno od pripravljavca, koliko pozna lokalne razmere. Na enih strokovnih temeljih to mora biti narejeno. Naša naloga je, da to čim bolj strokovno in pravilno pripravimo. Včasih je težko prepričati nekoga, da je to njegov zasebni interes in samo tega ne moremo upoštevati. Mi smo pa tisti, ki moramo na podlagi širšega javnega mnenja izdelati osnutek. Jasno pa je, da ljudje, ki v prostoru živijo, imajo znanja, vedenja, ki jih mi nimamo. Tudi lažje sprejmejo nekaj, kar sami predlagajo, to je psihološko. Se strinjam, da bi mogoče vključili že prej, samo si to težko predstavljam, na kakšen način bi izvedli prej. Čeprav mi smo, preden smo ga pripravili, ljudi pozvali, naj dajo vloge in pobude. Ampak te pobude ne presegajo tistega - zazidljivo, nezazidljivo. Tega širšega razmišljanja ni, samo za svoje interese. Jaz si to predstavljam, da bi jo lahko vključili že na strateškem delu priprave. **Upoštevate pobude in mnenja javnosti?** Mi smo se držali tega, da če se je le dalo, smo poiskali neke obrazložitve, da smo upoštevali. Upoštevali nismo samo tistih predlogov, ki se jih resnično ni dalo, ali so bili čisto v nasprotju z zakonodajo ali pa če si je kdo želel zgraditi industrijski objekt v stanovanjskem območju, ali pa širitve na prva kmetijska zemljišča. Veliko stavbnih zemljišč smo vračali v kmetijsko rabo, potem smo si tudi drznili poseči na 1. kmetijska območja, samo v tistem delu, kjer smo imeli že zgrajeno komunalno opremo. Za kakšne želje smo se tudi potrudili maksimalno, drugače pa občinska javnost nima veliko manevrskega prostora, ker imajo NUP veliko vpliva. Naj bi bilo prostorsko načrtovanje v pristojnosti občine, ampak absolutno je vloga občine zelo majhna.

7. Kako bi javnost vključevali v bodoče, bi kaj spremenili? Kako prebuditi javnost, da se bo bolj vključevala v procese priprave občinskih prostorskih načrtov?

Jaz mislim, da je sploh, ne samo na področju urejanja prostora, ampak tudi arhitekture na splošno, estetskih vrednot, zelo velika kriza. Tukaj je absolutno potrebno izobraževanje, ki naj se začne že v vrtcu. Mislim, da je dober primer to, kar smo naredili na varovanju okolja, v kratkem času so uspehi izjemni. Samo to je stvar celotne Evropske unije, urejanje prostora pa je prepuščeno državam članicam, da to pelje, zato je tudi ta izobraževalni sistem potrebno preko šole začeti. Mislim, da bi se moglo to narediti tudi na področju prostorskega načrtovanja (izobraževanje) in bo potem lažje. Estetsko načrtovanje je ravno tako pomembno, kot kaj drugega.

Občina: Litija

Datum: 2. 7. 2015

Intervjuvanec: Nirmala Krofl, višja svetovalka za prostorsko načrtovanje

1. Kako v vaši občini vključujete javnost na formalen način, se pravi na javni razgrnitvi, ki traja 30 dni in je v tem času javna obravnava? Kakšna je udeležba pri tem? Kje je javna razgrnitev in kje to objavite?

Na formalen način jo vključimo že v postopku, ko občinski svet sprejema prvo branje tekstualnega dela odloka. Zraven imamo tudi javno naznanilo in potem obvestimo javnost. Obvestimo jih preko lokalne televizije in radia, v glavnem prek teh lokalnih medijev in preko spletne strani litija.si, tudi gradivo objavimo na spletu. Razgrnitev vedno traja minimalno 30 dni, v primerih, ko je večje zanimanje pri kakšnih planskih spremembah, pa ta rok tudi podaljšamo. Imeli smo tudi ponovitev in vedno prisluhnemo. Je pa odziv vedno premajhen. Na javni razpravi, ko bi se ljudje mogli seznaniti, kako smo se opredelili do njihovih pobud, je bil odziv zelo majhen. Ljudi ni bilo 30, glede na število prebivalcev pa je bilo čez tisoč pobud. To razmerje se potem ne ujema, enostavno se ne zavedajo, da imajo eno formalno možnost, na kateri lahko podajo svoje pripombe. **Kje mislite, da je vzrok za to, da je odziv tako majhen? Kako javnost zainteresirati pravočasno, da se bo vključila v proces načrtovanja?** To mi ni jasno, v tej več kot 20-letni praksi, kako zainteresirati ljudi pravočasno, takrat ko se to dogaja. Še vedno je pri ljudeh ta sistem, ko rabijo hišo, pridejo na občino in mislijo, da se to da takoj urediti. Ni te zavesti o pomenu planiranja in tega odnosa do svoje lastnine. Je pa potem ta odziv, ko mi gremo skozi te postopke, jih formalno zaključimo, sprejmemo kompleten OPN, drugi predlog objavimo, čez kakšen mesec ali dva, čez pol leta pa začnejo ljudje hoditi, da nismo ugodili njihovi pobudi. Žal je takrat zadeva že zaključena.

2. Se vam zdi formalen način dovolj za učinkovito vključitev javnosti v postopku izdelave OPN?

Poleg formalnega dela, se mi zdi pomemben tudi osebni stik. Ta ima prednost, saj se tako bolje spoznamo. Na zborih krajevnih skupnosti so vedno tudi predstavniki občine, ki imajo posluš za ljudi, in njihove zahteve.

3. Se poslužujete tudi kakšnih neformalnih načinov vključevanja javnosti, kot so razne tiskovne konference, razstave, izdajanje posebnih publikacij, obveščanje po pošti, javne tribune, odprti telefon? Kakšna je udeležba pri tem?

Nazadnje pri tem OPN smo imeli delavnice, na katerih so bili študentje iz Ljubljane, ki so dali ideje za ureditev brežine reke Save. Potem pa vedno pisno, neformalno vabimo projektante iz celotne občine, in spet poudarjam, da je premajhen odziv. Pisno jih obvestimo, da pripravljamo nov OPN in jih prosimo za konstruktivno sodelovanje, kar v praksi pomeni, če si imel pripombe v prejšnjih treh letih na ta prostorski akt, bi lahko zdaj konkretno predlagal. Glede ostale javnosti smo vedno odprti, da k nam pridejo osebno. Na telefone, elektronsko pošto, kjer dobim povpraševanje, jim vedno odgovorim. Publikacij pa nismo posebej izdajali. Pri predzadnjih spremembah planskega akta smo celo domov osebno na vsa gospodinjstva pošiljali, tako daleč smo šli, pa ravno tako ni bilo skoraj nobenega odziva. **Zakaj menite, da vseeno ni bilo odziva?** Ampak pravim, da je vedno ta moment pri ljudeh. Ni dolgoročnega občutka, da se tukaj kaj planira, manjka ta zavest. Tudi na državnem nivoju nisem ugotovila sistema kako prej ljudi opozarjat, da se začnejo zanimati za stvari. Je pa dejanski problem v predolгих postopkih. Obvestiti bi jo morali že pred samim osnutkom, ko še niso smernice začrtane. Tukaj pa nastopi interes občine, da neformalno organizira delavnice in da obvešča v začetni fazi.

4. Na kaj se nanašajo pripombe? Ali se te nanašajo na hrup, promet, spremembo namenske rabe?

Pripombe se nanašajo na spremembo namenske rabe, več kot 90 %. Največ je sprememb namenske rabe za individualno gradnjo, kakšne širitve kmetij, v veliko manjšem okvirju pa so tu še kakšni proizvodni – obrtni objekti. **So te pripombe večinoma individualne ali v obliki civilne iniciative?**

Pri nas je aktivna samo ena civilna iniciativa Bobek, ki spremlja zadeve in ima tudi konstruktivno kritiko in oni se odzovejo. Tako, da ena civilna iniciativa v Litiji deluje. Pretežno pa so to potem individualne pripombe.

5. Imate pri vključevanju javnosti kakšne težave? So nastali kakšni konflikti pri pripravi OPN med vami in javnostjo?

Največji konflikte sem doživljala, ko smo imeli v postopku državni prostorski načrt za daljnovod Beričevo-Krško in to še v letih, ko je bila skupna občina Šmartno in Litija. Ta zadeva je bila veliko bolj konfliktna in tam so se ljudje oglašali. In so se tudi bolj organizirali in bolj zanimali. Bili so čebelarji, ki so se zavedali, da to lahko negativno vpliva. In tudi ta postopek se je dlje časa odvijal. **So težava tudi finančna sredstva oziroma časovna omejitev za vključevanje javnosti?** Na naši strani je dovolj časa in interesa. Finančna sredstva so vedno problem, zdaj v teh letih pa sploh, ko imamo take velike investicije, kot so čistilna naprava, šola, socialno varstveni center – kar se tiče prostorskega planiranja. Sama vključitev javnosti pa je zanemarljiv znesek, v primerjavi z raznimi študijami. **Kje potem nastopijo težave?** Ko se dela OPN gre vse tekoče, pobud je veliko na začetku, ampak ljudje se potem ne zanimajo ali so njihove pobude rešene. Potem so pa tukaj črne gradnje in pritiski, ko nimajo več potrpljenja. Inšpekcije tukaj niso učinkovite in spet nastane problem. In potem ne planiraš, ampak rešuješ, saniraš zatečeno stanje.

6. Se po vašem mnenju javnost vključi dovolj zgodaj v postopku priprave OPN? Se pravi, ko je že izdelan osnutek OPN in je ta dopolnjen s smernicami ostalih nosilcev prostora? Aarhuška konvencija določa, da je potrebno javnost vključiti dovolj zgodaj, ko so še vse možnosti odprte.

Absolutno se mi zdi, da bi se javnost morala vključiti pred osnutkom OPN in bi bilo boljše. **Kakšen vpliv ima sploh javnost pri končni izdelavi OPN oz. kdo ima največji vpliv?** Največji vpliv ima država, skozi smernice in mnenja. Občina ima neke smernice in mnenja, da takrat poizkuša upoštevati javnost v čim večjem številu in potem smo že v začetku omejeni s smernicami vseh NUP, ki so državni organi, razna ministrstva, ki imajo zakonske pristojnosti, da o tem odločajo. Javnost ima tudi vpliv, vendar je premalo aktivna, ker se vsak posameznik premalo zaveda te svoje pravice, da lahko aktivno javno sodeluje v teh postopkih.

7. Kako bi javnost vključevali v bodoče, bi kaj spremenili? Kako prebuditi javnost, da se bo bolj vključevala v procese priprave občinskih prostorskih načrtov?

Razne neformalne delavnice, samo problem je pri sredstvih. Ljudje se zavedajo, takrat ko je že nekaj narobe. Fizično je treba priti pogledat, mi imamo čez 40 kart, karkoli nas vprašajo, jim povemo, ker te stvari so javne, transparentne. Ni pravočasnega zanimanja, z zamudo pa veliko in preveč, vendar mu takrat ne moreš povedat in pomagat. Zavedati se je potrebno, da ni samo takrat ko ti rabiš, ampak da v občini, v kateri živiš, moraš spremljat te postopke, ker dejansko lahko zelo vplivajo na tvoje življenje in tvojo eksistenco.

Občina: Šmartno pri Litiji

Datum: 14. 8. 2015

Intervjuvanec: Andreja Leskovšek, univ. dipl. geog., višja svetovalka III

1. Kako v vaši občini vključujete javnost na formalen način, se pravi na javni razgrnitvi, ki traja 30 dni in je v tem času javna obravnava? Kakšna je udeležba pri tem? Kje je javna razgrnitev in kje to objavite?

Formalni del objavimo na spletni strani občine in na oglasni deski na krajevnih skupnostih, poteka pa v sejni sobi občine Šmartno pri Litiji. Udeležba je bila slaba, če je prišlo 20 ljudi za OPN. Bili so predvsem individualno, to je odvisno, kakšna je tema. Zdaj, na primer, imamo eno spremembo OPN izključno za umestitev kamnoloma. V tem primeru se vključuje civilna iniciativa in posamezniki, predvsem krajanje tiste krajevnje skupnosti. Sicer pa, če se dela OPN za celo občino dejansko se takrat vključujejo posamezniki, jih je pa zelo malo. Zdaj, ko pa je ta umestitev kamnoloma, pa je večji odziv. **Ali je to bolj sporno?** Ja, kamnolomi tako niso priljubljeni pri krajanjih, ker pač nekateri nimajo nobene koristi. **To je čisto na novo kamnolom?** Gre dejansko za kamnolom, ki v naravi že obstaja, ki je že bil v preteklosti, zdaj pa ga želi lastnik legalizirati in ga je potrebno umestiti v prostorske akte. **Zakaj se pritožujejo?** Tisoč in en razlog, od hrupa do spremembe podtalnice, povečano število voženj, uničenje ceste...

2. Se vam zdi formalen način dovolj za učinkovito vključitev javnosti v postopku izdelave OPN?

Mi smo pri OPN, ko smo delali za celotno občino, naredili še eno neformalno razgrnitev, tako v stilu formalne razgrnitve eno leto prej, da smo ljudem že prej predstavili zadeve. **Zakaj se vam je to zdelo dobro?** Ker potem, ko pride do javne razgrnitve, ni takrat takšnega buma oziroma, da je takrat že malo usklajeno. Zadeve se že skristalizirajo, pripombe pa se lažje usklajujejo v teh zgodnejših fazah, kot pa potem, ko si enkrat že v fazi javne razgrnitve in postopek teče formalno. Neformalno velikokrat lažje urediš.

3. Se poslužujete tudi kakšnih neformalnih načinov vključevanja javnosti, kot so razne tiskovne konference, razstave, izdajanje posebnih publikacij, obveščanje po pošti, javne tribune, odprti telefon? Kakšna je udeležba pri tem?

Oseben stik imamo, ljudje ves čas hodijo, s tem da smo vedeli, da bomo imeli javno obravnavo en mesec, smo jih nekako usmerili, da naj počakajo do takrat. Povedali smo jim, da ni samo tista javna obravnava en dan, ampak lahko hodijo vseh 30 dni v pisarno. **Kdaj je boljša udeležba, na formalnem ali neformalnem delu?** Bi rekla, da približno enako.

4. Na kaj se nanašajo pripombe? Ali se te nanašajo na hrup, promet, spremembo namenske rabe?

Večinoma je šlo tako, da če gledaš pobudo in če se ta ne ujema z NUP, pride do neskladja, predvsem pri razpršeni gradnji. Tukaj je bil največji problem, šlo je čisto za individualne pobude. Predvsem sprememba namenske rabe, iz kmetijskega v stavbno.

5. Imate pri vključevanju javnosti kakšne težave? So nastali kakšni konflikti pri pripravi OPN med vami in javnostjo?

Mislim, da ljudje še niso dovolj ozaveščeni o tem. Je pa res, da odkar je ta zakon o davku na nepremičnine, so se začeli bolj zanimati. Do pred petimi leti pa je bilo tega zanimanja zelo malo. **Se vam zdi, da je ta zakonodaja to spodbudila?** Ja, mi smo tudi v okviru, ko pobiramo za stavbna in nezazidana zemljišča, ljudem poslali, da imajo informacije o parcelah, koliko je zazidljivega in kakšne

zneske to prinese. Takrat so ljudje že množično dajali pobude za odvzem. Zato smo mi v letu 2013 s planskim aktom prečistili plan. Ampak seveda preden plan sprejmeš do konca, mine obdobje 5-6 let, ko se ti nabirajo pobude, tako da je tudi sedaj še veliko pobud za odvzem. Vmes je bil še ta nepremičninski zakon, zato je bil takrat zopet še en naval za spremembo namenske rabe, več za odvzem, kot pa da gre v stavbno zemljišče. **Menite, da je prednost, ker ste manjša občina in javnost lažje pride do vas?** Glede na to, da ni bilo nikoli nekega strašnega zanimanja in ne predstavlja nobenih nekih finančnih stroškov, ki jih občina ne bi zmogla, tudi kake neformalne oblike razgrnitve se poslužujemo, da bi kaj posebej domov pošiljali pa si ne moremo privoščiti. Jaz, ko sem delala na eni večji in zdaj na manjši občini, če primerjam, to ni neke velike razlike. Res je vse povezano z osveščenostjo ljudi o tem.

6. Se po vašem mnenju javnost vključi dovolj zgodaj v postopku priprave OPN? Se pravi, ko je že izdelan osnutek OPN in je ta dopolnjen s smernicami ostalih nosilcev prostora? Aarhuška konvencija določa, da je potrebno javnost vključiti dovolj zgodaj, ko so še vse možnosti odprte.

Ko delaš plan, moraš za vsako parcelo navesti, kakšno spremembo si naredil. Takrat se z javnim naznanilom vse povabi, še vedno se pa posebej vabi te, ki so dajali pobude. Mi smo zdaj naredili eno zadevo, da smo javnost pritegnili na nek način, da smo pobude, ki se pregledujejo na dve leti, čeprav še ni nekega pravilnika, smo pregledali in javnost seznanili in je bil spet bil odziv. Jaz mislim, da z javno razgrnitvijo ali pa kakšno neformalno javno razgrnitvijo bi se prej naredilo več kot zadosti za vključitev in seznanitev javnosti s spremembami. Meni je bila ta neformalna obravnava všeč, ker se je veliko stvari prečistilo, že prej uskladilo. Vseeno pa je potrebno imeti stvari že dovolj prečiščene, da lahko daš javnosti zadevo ven. Ker po javni razgrnitvi se plan naj ne bi več bistveno spreminjal, ker sicer bi morali zopet vrteti toke javnih razgrnitev. Načeloma naj bi ljudje na koncu videli identične stvari, kot so jih videli na razgrnitvi. **Samo potem načrt ne more veliko spremeniti?** Ja saj zato je dobra ta neformalna, kjer ljudje vidijo in mi to že popravimo do formalne razgrnitve. **Kako velik vpliv ima javnost na odločitve?** Če so stvari argumentirane in je možno zadostiti NUP s temi argumenti, potem ima ta zadeva težo in se tudi kaka zadeva ponovno preuči in vidiš, da se kakšna zadeva da tudi drugače izpeljati, kot si predlagal na začetku, tako da imajo vsekakor to težo, da se ta zadeva ponovno pregleda. **Kako velik vpliva pa ima občina?** NUP so neomajni, kar se tiče kmetov, vodarjev, poselitve. Občina ima malo vpliva, nekako slalomiramo med željami ljudi in željami NUP. Občina naj bi bila suverena pri načrtovanju, dejansko pa nimaš veliko vpliva, si zelo omejen.

7. Kako bi javnost vključevali v bodoče, bi kaj spremenili? Kako prebuditi javnost, da se bo bolj vključevala v procese priprave občinskih prostorskih načrtov?

Jaz bi dala kot alternativo to neformalno javno razgrnitev, da se ta zadeva vključi v zakon, da daje občinam možnost, da to izpelje. Pri nas je izpadla zelo dobro in bi ostalim tudi predlagala, ker se zadeve prej skristalizirajo. Zdaj se je postopek nekoliko spremenil, ker imamo prva, druga mnenja. Za ljudi je fino, da ljudje prej vidijo, preden oddajaš za to drugo mnenje NUP. **Včasih je bila z zakonom določena še prostorska konferenca. Bi jo vključili nazaj?** Tisto je bilo čisto mimo, iz strani NUP ni bilo obiskano. Mišljena je bila dobro, samo se ni izvajalo, ker ni bilo odziva, ni zadeva zaživela, zato mislim, da je prav, da so jo odstranili. **Potem se NUP nimajo kje soočiti?** To je večni problem, vsak NUP ima na spletni strani svoje smernice in od teh ne odstopajo. Največ težav je med MKO in MOP, to je večni problem, vsak zahteva svoje, tudi ministrstvo ne da natančnih navodil.

Občina: Zagorje ob Savi

Datum: 6. 8. 2015

Intervjuvanec: Tatjana Podbregar, univ. dipl. inž. arh., vodja oddelka za okolje in prostor

1. Kako v vaši občini vključujete javnost na formalen način, se pravi na javni razgrnitevi, ki traja 30 dni in je v tem času javna obravnava? Kakšna je udeležba pri tem? Kje je javna razgrnitev in kje to objavite?

S sklepom župana damo prostorski dokument, ki ga pripravljamo na enomesečno javno razgrnitev. Sklep objavimo v uradnem listu, na spletni strani občine, pokrijemo pa tudi v lokalnih medijih, na krajevnih skupnostih. Ko smo sprejemali OPN, smo to še bolj medijsko pokrili, v bistvo smo imeli tudi predstavitve na lokalni televiziji in na vseh krajevnih skupnostih. Manjše OPPN-je pa ne izpostavljam tako medijsko. Se mi zdi, da je dovolj objavljeno, tudi mejaše pozovemo, tako da so seznanjeni. Vedno imamo na občini javno razgrnitev in na krajevnih skupnostih, kamor tisti OPPN pač sodi. Načeloma imamo tudi javno razpravo bližje prostorski ureditvi. Tukaj imamo tri krajevne skupnosti in imamo javno razgrnitev v sejni sobi na občini. Odzivnost za OPN je bila dobra, okoli 50 ljudi je bilo. Pri OPPN-jih pa je zelo odvisna udeležba, enkrat več, drugič manj. **So bile tudi kakšne civilne iniciative ali so se udeleževali bolj individualno?** Ko smo imeli OPN smo imeli tudi opravka z raznimi civilnimi iniciativami in društvi. Pri OPPN-jih pa so se udeleževali predvsem individualno.

2. Se vam zdi formalen način dovolj za učinkovito vključitev javnosti v postopku izdelave OPN?

Neformalnih načinov se poslužujemo za prostorske ureditve, ki tangirajo večjo populacijo, to je trenutno območje Europarka, ki ga sedaj obdelujemo z OPPN-jem. Meni se to zdi zelo pomembno, da slišimo od uporabnikov, od ljudi, ki v tistem prostoru živijo, kako vidijo svoj prostor, kaj rabijo, kakšne so pomanjkljivosti.

3. Se poslužujete tudi kakšnih neformalnih načinov vključevanja javnosti, kot so razne tiskovne konference, razstave, izdajanje posebnih publikacij, obveščanje po pošti, javne tribune, odprti telefon? Kakšna je udeležba pri tem?

Ko smo se lotili strokovnih podlag, smo pozvali vsa društva in smo zbirali njihove pobude. Sedaj, ko bomo imeli pripravljene strokovne podlage, bomo to razgrnili in povabili društva. Imeli smo tudi urbanistične delavnice, na katerih smo imeli potem predstavitev in razstavo. Kadar pa gre za manjše ureditve, se pa poslužujemo tega, kar je zakonsko določeno. **Kakšna je bila udeležba na urbanistični delavnici?** Bila je zelo odzivna. **Je bila za širšo javnost ali samo za strokovno?** Bila je za širšo javnost in tukaj v Zagorju se ljudje zelo odzivajo. **Kje so bile?** Zadnje so se udeležile tri skupine iz Fakultete za arhitekturo, potem pa smo imeli v Delavskem domu to predstavitev in razstavo. **Povabite ostalo javnost, da se udeležijo delavnic?** Seveda, tudi pozovemo ljudi z dopisi, da naj se udeležijo in prav pošljemo domov povabilo za manjša območja.

4. Na kaj se nanašajo pripombe? Ali se te nanašajo na hrup, promet, spremembo namenske rabe?

Ko so dali pobude, so se predvsem nanašale na spremembo namenske rabe. Teh je bilo okrog 200 takrat, ko smo pripravljali OPN, jasno niso bile sprejete. Prvič smo jih mi z izdelovalcem ovrednotili in ene že izločili, da jih sploh nismo vključili v medresorsko usklajevanje. Z NUP pa se je to še razpolovilo, naj si bo z vodarji, z kulturno dediščino, MKO ali gozdarji.

5. Imate pri vključevanju javnosti kakšne težave? So nastali kakšni konflikti pri pripravi OPN med vami in javnostjo?

Večjih konfliktov ni bilo. Po kvadraturi smo velika občina. Meni se zdi prednost predvsem v tem, da smo kot občina teritorialno ostali enaki, glede na druge občine, ki so se razdrobile. Zato je tudi prostorsko lažje, ker gre razvoj kontinuirano naprej. Pri večjih zadevah ali pa če se zgodijo med poletjem ali med prazniki, vedno podaljšamo rok razgrnitve, naredimo že sklep, da je 45 dni ali dva meseca. Recimo OPN smo imeli dva meseca razgrnjeno, ker imaš vse možnosti, saj zakon govori o minimalnem času.

6. Se po vašem mnenju javnost vključi dovolj zgodaj v postopku priprave OPN? Se pravi, ko je že izdelan osnutek OPN in je ta dopolnjen s smernicami ostalih nosilcev prostora? Aarhuška konvencija določa, da je potrebno javnost vključiti dovolj zgodaj, ko so še vse možnosti odprte.

Da bi javnost vključil, brez da bi imel eno zasnovo, je nesmiselno, ker o čem pa potem lahko razpravljaš. Mislim, da osnutek mora biti, nenazadnje, ker je OPN krovni dokument, ki določi osnovno rabo, znotraj urbanističnih načrtov in že pri tem krovnem načrtu javnost ve, da se bodo tukaj zgodile ene centralne dejavnosti, tukaj stanovanjsko območje, tukaj industrija, tam zelene površine... Že vejo v bistvu, tip pozidave, vplive (industrija vpliva drugače kot zelene površine). Neka zasnova dejansko mora biti, da lahko o nečem potem razpravljaš. Še vedno pa se lahko, na primer, če ima ena zasnova veliko konfliktov v prostoru, ta ponovno javno razgrne.

7. Kako bi javnost vključevali v bodoče, bi kaj spremenili? Kako prebuditi javnost, da se bo bolj vključevala v procese priprave občinskih prostorskih načrtov?

Ne vem, moje mnenje je, da je to zelo odvisno od posameznega okolja. Eno okolje odreagira, je subtilno na ureditve že samo po sebi brez kakšnega koli obveščanja, spodbujanja. Drugo okolje, pa lahko ne vem kaj narediš, jih osebno povabiš, jih reklamiraš, pa se ne odzivajo. Pri nas je dober odziv. Ne vem, kje točno je vzrok. Menim, da je odzivnost tam, kjer je dobra klima med ljudmi, če živijo z mestom, če jim je mar, tisti se odzivajo.

Občina: Trebnje

Datum: 25. 8. 2015

Intervjuvanec: Franci Starbek, vodja oddelka za okolje in prostor

1. Kako v vaši občini vključujete javnost na formalen način, se pravi na javni razgrnitvi, ki traja 30 dni in je v tem času javna obravnava? Kakšna je udeležba pri tem? Kje je javna razgrnitev in kje to objavite?

Vključujemo jo tako, kot zahteva zakon. Ko se formira dopolnjen osnutek, se razpiše javna razgrnitev z javnim naznanilom. Za OPN, ki je prostorski načrt za celo občino smo imeli več javnih obravnav po posameznih krajevnih skupnostih, drugače pa so javne obravnave načeloma po krajevnih skupnostih, kjer je podroben načrt potreben. Javna razgrnitev je vsaj 30 dni. Naznanilo je objavljeno na spletni strani in v lokalnem glasilu, na krajevno običajen način, mi damo še na oglasno desko občine in oglasno desko krajevnih skupnosti, na katero se to nanaša. **Koliko ste imeli javnih obravnav, so bile na vsaki krajevni skupnosti?** Kakor je smiselno, imeli smo štiri do pet javnih obravnav, Trebnje, Dolenja Nemška vas, Šentlovrenc, Dobrnič, pač tako, da je ena celota in se zajame vse večje kraje. Bilo jih je približno 50 po posamezni obravnavi. Udeležba za OPN je bila kar dobra, za OPPN-je pa je bila udeležba slaba, tudi kdaj nobenega ni bilo.

2. Se vam zdi formalen način dovolj za učinkovito vključitev javnosti v postopku izdelave OPN?

Jaz mislim, da je formalna čisto v redu, čeprav je stvar, glede na smernice NUP že večinoma začrtana.

3. Se poslužujete tudi kakšnih neformalnih načinov vključevanja javnosti, kot so razne tiskovne konference, razstave, izdajanje posebnih publikacij, obveščanje po pošti, javne tribune, odprti telefon? Kakšna je udeležba pri tem?

Neformalnih načinov nimamo, vsaj zaenkrat jih nismo imeli. Pred mojim prihodom leta 2010 je bila še neka informativna javna razgrnitev in obravnava v fazi osnutka. Ampak jaz mislim, da je to malo zavajajoče, če nimaš končnih smernic NUP in ne veš dejansko, kaj boš še imel. **Potem javnost nima več veliko vpliva?** Težko, ker potem že občina, tisto kar je hotela doseči, je dosegla. Stališča do pripomb lahko ugotoviš samo tistim, ki so skladne s smernicami NUP.

4. Na kaj se nanašajo pripombe? Ali se te nanašajo na hrup, promet, spremembo namenske rabe?

Bile so zelo individualne, bile so tudi neke pripombe na OP, neke želje po zelenih strehah in ozelenitve, drugače pa je primarno individualen interes. V občini Trebnje se nanašajo predvsem na omogočanje stanovanjske gradnje na območju zidanic.

5. Imate pri vključevanju javnosti kakšne težave? So nastali kakšni konflikti pri pripravi OPN med vami in javnostjo?

Jaz vidim predvsem problem v predolgem postopku samega spreminjanja. Smernice, da nobena širitev na kmetijsko zemljišče ni sprejemljiva, ti onemogočajo, da od tam kaj lahko spremeniš. **Kakšen vpliv ima občina pri tem?** Zelo majhen vpliv, zakonsko ureja ona prostor, dejansko pa, sploh kar se tiče spremembe namenske rabe, pa drugi. **Javnost ima vpliv?** Javnost ima vpliv kar se tiče obstoječih stavbnih zemljišč, tam kjer ima občina bolj svobodne roke. Namenska raba med stanovanjskih in centralnim, da se nek pogoj omeji, recimo višina, odmik, tukaj ima lahko vpliv. Za nova stavbna zemljišča na kmetijskih zemljiščih pa ima zelo majhen vpliv, tudi občina nima vpliva. Tukaj so glavni NUP.

6. Se po vašem mnenju javnost vključi dovolj zgodaj v postopku priprave OPN? Se pravi, ko je že izdelan osnutek OPN in je ta dopolnjen s smernicami ostalih nosilcev prostora? Aarhuška konvencija določa, da je potrebno javnost vključiti dovolj zgodaj, ko so še vse možnosti odprte.

Ja, lahko bi se jo prej vključilo, ampak potem bi morali tudi NUP bolj celostno gledati na prostor, ne vsak samo iz svoje perspektive. Občina lahko naredi zelo dober OPN, ampak ne bo šel skozi, ker ni soglasij. Zadeve bi se morale gledati bolj celostno in ne samo po posameznih področjih. **Bi se mogli NUP soočiti na enem mestu?** Ne, stvar bi mogla biti taka, da bi MOP moralo skrbeti, kdo ima zadnjo besedo oziroma zbrati vse pomisleke in izbrati neko srednjo varianto, jo predlagati občini. Dejansko pa je tako, da tisti NUP, ki imajo več moči, blokirajo cel postopek. **Ali javnost ovira sam proces ali pripomore pri načrtovanju?** Mislim, da ne ovira, pa tudi pripomore zelo malo. So pa OPPN-ji malo specifični, tam vsaj lahko bolj upoštevamo javnost in tudi bistveno bolj upoštevamo interese in skušamo zadovoljiti vse strani, na primer, pri gabaritih. Pri OPN je pa to zelo problematično, ker se zadeva ne gleda celovito, vsak gleda samo iz svoje perspektive, potem pa to na občini, ki smo v podrejenem položaju ministrstva, usklajujemo. Javnost je pri OPN vključena formalno, ampak glede na način, ko se dajo smernice in mnenja, ima zelo malo moči spreminjati OPN, ker ga ima tudi občina malo. Ne gleda se toliko iz vidika prostora, ampak varstva kmetijskih zemljišč. Večjo moč imajo nosilci varovanja okolja in narave, kot nosilec, ki mora gledati na urejanje prostora kot takega.

7. Kako bi javnost vključevali v bodoče, bi kaj spremenili? Kako prebuditi javnost, da se bo bolj vključevala v procese priprave občinskih prostorskih načrtov?

Zaenkrat ne, če je postopek tak kot je. Dejansko se v postopku skristalizira, kdo odloča in javnost nima neke vloge, ki bi jo morala imeti. Čeprav bi javnost morala zagovarjati tudi skupne interese in ne samo posamezne. **Se pri v vaši občini javnost dobro odzove, kako jo prebuditi?** Jaz mislim, da javnost tako kot je sedaj vključena, je dovolj. Tudi, če jo hočemo prebuditi, javnost potem pričakuje neke rezultate glede svojih zadev, da je mi ne obveščamo trikrat, na koncu pa ni nič od tega, to nima smisla. Če bi imeli drugačen način, potem ja. Vsaj pri OPN-ju po naših izkušnjah javnost zagovarja samo svoje interese, gleda samo svojo parcelo in ne gleda na zadevo celostno. Recimo imamo naselje, on pa ima dislocirano kmetijo. Njemu je interes, da se tam širi, ne pa tam kjer je naselje. Glede na prostor pa se gleda, da je čim manj razpršene gradnje. **Vendar javnost lažje sprejme poseg, če sama predlaga?** Se strinjam, vendar je problem, ker ni organizirane javnosti. Če bi javnost imela interes, potem bi se s tem lažje soočali. Tega jaz nisem tukaj zaznal v samih obravnavah pri OPN-ju, da bi imela javnost nek interes, ki bi bil celosten pogled na zadevo. Pri nas je imela javnost zelo parcialne interese. **Ni dovolj izobrazena, kako se s prostorom ravna?** Mi imamo tak sistem gradenj, ki so zelo individualne in iz tega pride ven vse ostalo. Če bi imeli mi bolj urejen sistem večjih enot, ki se jih kot enoto tudi zazida, kot država in kot nacija, potem bi tudi javnost bolj celostno gledala.

Občina: Mokronog-Trebelno

Datum: 30. 6. 2015

Intervjuvanec: Mateja Podgoršek, univ. dipl. inž. arh., višja svetovalka za okolje in prostor

1. Kako v vaši občini vključujete javnost na formalen način, se pravi na javni razgrnitvi, ki traja 30 dni in je v tem času javna obravnava? Kakšna je udeležba pri tem? Kje je javna razgrnitev in kje to objavite?

Eno javno razgrnitev imamo na sedežu občine v Mokronogu, drugo pa na Trebelnem. To objavimo na spletu, kjer je tudi obrazec za podajo pripomb. Na obe javni razgrnitvi je prišlo 70 – 80 ljudi, kar je za našo občino veliko. **So je udeležujejo individualno ali tudi v obliki civilnih iniciativ?** Prišli so predvsem individualno, bila pa je tudi ena civilna iniciativa v primeru ureditve kamnoloma.

2. Se vam zdi formalen način dovolj za učinkovito vključitev javnosti v postopku izdelave OPN?

To je odvisno od prostorske ureditve. Potrebno je biti čimbolj preprost in učinkovit v vseh pogledih, upravljaljskih in stroškovnih. Preveč različnih možnosti zmede ljudi.

3. Se poslužujete tudi kakšnih neformalnih načinov vključevanja javnosti, kot so razne tiskovne konference, razstave, izdajanje posebnih publikacij, obveščanje po pošti, javne tribune, odprti telefon? Kakšna je udeležba pri tem?

Vabila smo pošiljali tudi po pošti po gospodinjskih, da smo zajeli vse živeče v občini, ni pa bilo zajetih tistih, ki tukaj nimajo stalnega naslova. Bilo je tudi približno deset posameznikov, ki so prihajali osebno k meni in smo problem tudi rešili. **Ste organizirali kakšno tiskovno ali prostorsko konferenco, ki je bila včasih zakonsko določena?** V mesecu maju smo imeli prostorsko konferenco NUP za nek poseg in osebno se mi zdi to zelo v redu zadeva, saj so se tam lahko sestali vsi nosilci urejanja prostora, na katero so se pozitivno odzvali.

4. Na kaj se nanašajo pripombe? Ali se te nanašajo na hrup, promet, spremembo namenske rabe?

Pripombe so se nanašale predvsem na spremembo namenske rabe zemljišč. Bilo je tudi kar nekaj primerov zidanic, ki so jim spremenili gabarite, da smo jim dali posebno kategorijo in so potem lahko to legalizirali.

5. Imate pri vključevanju javnosti kakšne težave? So nastali kakšni konflikti pri pripravi OPN med vami in javnostjo?

V procesu izdelave OPN je usklajevanje interesov problematično in dolgotrajno, ker se to ne usklajuje z nekim mehanizmom, ki bi te nosilce bolj združil, soočil med seboj. Vendar večjih konfliktov pri nas ni bilo, saj vedno prisluhnemo ljudem. Prvi OPN, ki smo ga naredili leta 2013 je posnetek obstoječega stanja in se je predvsem legaliziralo vse, kar ni bilo legalno. Ni pa bil OPN razvojno naravnan, da bi komu povzročal težave. Problem je predvsem v tem, da je postopek preveč zbirokratiziran in ni hitrih odločitev, ki jih prostor zahteva. **Glede na to, da ste manjša občina, se vam zdi, da je to prednost, ker imaš bolj osebni stik z javnostjo, ali slabost, ker imate verjetno manj finančnih sredstev namenjenih za to?** Neposreden pristop se mi zdi zelo pomemben. Ljudje, ki prihajajo na občino, se počutijo bolj domače in dobijo vse informacije, ki jih zanimajo. V tej fazi se mi to zdi super.

6. Se po vašem mnenju javnost vključi dovolj zgodaj v postopku priprave OPN? Se pravi, ko je že izdelan osnutek OPN in je ta dopolnjen s smernicami ostalih nosilcev prostora? Aarhuška konvencija določa, da je potrebno javnost vključiti dovolj zgodaj, ko so še vse možnosti odprte.

Težko je reči, kdaj vključiti javnost, verjetno bi bilo najboljše večkrat, vendar to stroškovno in organizacijsko ni enostavno. Se tudi strinjam, da bi bilo javnost dobro prej vključiti v sam proces, po drugi strani pa preveč demokracije nikamor ne pripelje. Vendar je lažje, ker se s tistim, kar občani sami predlagajo, lažje poistovetijo, lažje tak projekt živi in zaživi.

7. Kako bi javnost vključevali v bodoče, bi kaj spremenili? Kako prebuditi javnost, da se bo bolj vključevala v procese priprave občinskih prostorskih načrtov?

Uvedla bi planiranje od spodaj navzgor, kar pomeni, da se črpajo ideje od lokalne skupnosti, od posameznikov, s katerimi bi skupaj skreirali vizijo in rešitev. Za to pa se mora zgraditi nek odnos, ljudje te morajo poznati in zaupati in pa seveda dober mehanizem, ki mora biti izpeljan tako, da lahko obdeluješ maso podatkov. **Kako bi soočili NUP ter kako bi izvedli izdelavo OPN?** Dobro bi bilo tudi izpeljati soočenje vseh NUP, ki bi jih vodil nek moderator in bi bil za to usposobljen. OPN je velik zalogaj za občino, je pa moje osebno prepričanje, da bi se to moralo izvesti/ izdelati na nivoju regije, ker bi bilo to stroškovno bolj vzdržno. Prostorski razvoj bi se moral gledati širše, regionalno.

Občina: Mirna

Datum: 8. 9. 2015

Intervjuvanec: mag. Štefan Velečič, oddelek za okolje in prostor, višji svetovalec II

1. Kako v vaši občini vključujete javnost na formalen način, se pravi na javni razgrnitvi, ki traja 30 dni in je v tem času javna obravnava? Kakšna je udeležba pri tem? Kje je javna razgrnitev in kje to objavite?

Javnost takrat povabimo na predstavitev. Zadnja je bila pred kratkim za OPPN obvoznice Mirna in praviloma se to dogaja v Domu partizanov na Mirni. Zadnjo obravnavo smo imeli 17. junija 2015. Če sovпада z objavo lokalnega glasila Informator, objavimo tam, drugače pa objavimo na spletni strani občine in oglasni deski pred vhodom. Objavimo tudi v Dolenjskem listu. **OPN ste že sprejeli?** Sprejeli smo ga dve leti nazaj. Udeležba je bila majhna na teh obravnavah, prihajajo predvsem tisti, ki so dali pobude, če vidijo, da so težave ali pa kakšen, ki slučajno izve. Včasih se pa zgodi, da so to večkrat predstavniki, ki predstavljajo prostorski načrt z mano in županom, pa še mogoče kdo. Nazadnje na predstavitvi dopolnjenega osnutka OPPN obvoznice Mirna oz. regionalne ceste 1, 215 mimo naselja je bilo prisotnih 30 do 40 ljudi.

2. Se vam zdi formalen način dovolj za učinkovito vključitev javnosti v postopku izdelave OPN?

Če gledamo zakonodajo, je formalno dovolj. Ampak za marsikoga to ni dovolj, ljudje zahtevajo dodatne obrazložitve.

3. Se poslužujete tudi kakšnih neformalnih načinov vključevanja javnosti, kot so razne tiskovne konference, razstave, izdajanje posebnih publikacij, obveščanje po pošti, javne tribune, odprti telefon? Kakšna je udeležba pri tem?

Predvsem v času javne razgrnitve, se ljudje oglašajo tukaj v upravi in jim dodatno pojasnujemo. Kot sem prej omenil, damo dodatna pojasnila tudi v občinska glasila, tam vsake toliko časa objavimo prispevek o tej obvoznici in prvi spremembi tega OPN.

4. Na kaj se nanašajo pripombe? Ali se te nanašajo na hrup, promet, spremembo namenske rabe?

Predvsem so to pripombe posameznikov, ki si želijo na neki parceli zgraditi hišo, zidanico ali kakšno drugo poslopje, mogoče industrija. Takih pripomb in želja je relativno največ. Ker smo pa mi mlada občina, ki funkcionira štiri leta in pol, smo mi prevzeli vse prejšnje vloge občanov občine Trebnje, ko je še občina Trebnje zbiralala pobude. **Kako ste potem nadaljevali z izdelavo OPN?** Ločili smo se samo fizično, vsak občinski svet je upošteval svojo občino. OPN nismo združili, večino tega posla je bilo že opravljenega in osnutek OPN je bil že narejen. Torej smo na Mirni nadaljevali le s tem, da smo določili natančne meje, nismo pa več sprejemali vlog pri sprejemanju OPN 2013.

5. Imate pri vključevanju javnosti kakšne težave? So nastali kakšni konflikti pri pripravi OPN med vami in javnostjo?

Naleteli smo na takšne in drugačne težave kot vse druge občine, to ne gre tako enostavno skozi, predvsem resorni državni organi, eni manj, drugi bolj komplicirajo, ponavadi so največje težave z MKO in MOP. **Ste imeli kakšne konflikte glede obvoznice, so se pritoževali zaradi hrupa?** Glede na to, da smo se zavedali, da nova cesta, ko se vzpostavi nov koridor v prostoru, prinese nekaj minusov in nekaj plusov. Zato smo dodatno obvestili, pisno pozvali vse lastnike parcel na tej bodoči trasi in jim posebej neformalno predstavili traso, izven konteksta in zakonodaje, ki se jo je udeležila večina teh udeležencev, lastnikov in so zadovoljno odšli domov. Tudi njihove pripombe, ki so bile

vmesne, mogoče kdaj tudi kakšna provokativna, ampak smo upoštevali njihove želje in ugodili pri predlogu, ki ga imam sedaj na mizi. **Se vam zdi, da je bilo na voljo dovolj časa za seznaitve javnosti?** Časa je dovolj, predolgo traja cel postopek, od objave sklepa do sprejema sklepa občinskega urbanističnega akta. To je predolga doba, kljub temu da v zakonodaji piše, kakšni so roki. Predvsem državne službe se teh rokov ne držijo in to je narobe. In še nekaj, na državnem nivoju ni prave koordinacije med resorji. **Zakaj tako menite?** MOP gleda na spremembe na svoj način, s svojimi očmi, dočim MKO ima svoje poglede. Dva dni nazaj smo bili z županom na MKO na usklajevanju današnjih želja za spremembo OPN in dokazali ljudem na ministrstvu, da bi bilo smiselno na državnem nivoju ustanoviti en organ, ki bi se ukvarjal samo s prostorskimi akti in ne bi sedeli ljudje iz vseh resorjev. Potem bi bilo to učinkovito. **Vsak ima svoja pravila?** Vsako ministrstvo ščiti svoje interese. Župan in svetniki so samo neka neformalna povezovalna nit v tem zaključku in začetku postopka. Pravzaprav imamo majhen vpliv glede spremembe plana, razen da damo pobudo. **Kakšen vpliv pa ima potem država, ste imeli kakšno slabo izkušnjo z njo?** Mi vodimo postopke po predpisih, iz druge strani pa je država pred kratkim ignorirala predpise s področja urejanja prostora in graditve objektov, ko nam je vsilila bazne postaje ob železnicah na Gomili. Na vsak način so hoteli postaviti stolp, na katerem bodo visoke antene 20-30m, praktično skoraj v naselju, nedaleč stran so hiše. Tukaj so pripeljali zadeve skozi stranska vrata, ko je bilo že vse odločeno, so nam poslali sporočilo naj obvestimo javnost, da bodo tam nekaj delali, da bodo v Sloveniji zgradili 120 baznih postaj. Tukaj občina ni mogla nič vplivati, se je pa ustanovila civilna iniciativa, ki je to bazno postajo "zrušila", je ne bo. Dosegli smo dogovor, po enem letu usklajevanj, pred slabim mesecem smo zaključili pogajanja, da bo ta bazna postaja predstavljena na lokacijo, ki je sprejemljiva.

6. Se po vašem mnenju javnost vključi dovolj zgodaj v postopku priprave OPN? Se pravi, ko je že izdelan osnutek OPN in je ta dopolnjen s smernicami ostalih nosilcev prostora? Aarhuška konvencija določa, da je potrebno javnost vključiti dovolj zgodaj, ko so še vse možnosti odprte.

Prav v tem primeru baznih postaj smo šli na to, na podlagi Aarhuške konvencije, da je niso upoštevali in da so vključevanje javnosti pri odločitvah zaobšli. Izgovarjali so se na to, da je ta objekt v vzdrževanju v javno korist. Javnost pa se v sam postopek lahko vključi takoj, ko se postopek začne, in sicer s podajanjem vlog. Imajo možnost, da pridejo v naš Dom partizanov, ki je dovolj velik po kapaciteti, da lahko pride veliko ljudi. Če pa bi se zgodilo, da bi bila prepolna, bi ponovili naslednji dan ali naslednji teden. **Imate prednost, ker ste manjša občina, ker imate bolj osebni stik?** Seveda je prednost, prednost je ravno v tem, kot ste sedaj omenili. Prednost je pa tudi ta, da župan in uprava, bolje poznamo lokalne interese in probleme, ker je teritorialna velikost manjša, in lažje to obvladuješ, kot v večjih občinah. Jaz sem prej delal v Trebanjski občini, ki je imela 221 naselij, zato sem moral poznati problematiko 221 naselij. Zdaj pa je dovolj, da poznam 16 naselij, že to nekaj pove. Se lahko spustimo bolj na osebni nivo in prisluhnemo, kašne želje ima javnost. V Trebnjem je bilo 16 krajevnih skupnosti, med njimi tudi Mirna, vendar niso bile razprave v vsaki od njih.

7. Kako bi javnost vključevali v bodoče, bi kaj spremenili? Kako prebuditi javnost, da se bo bolj vključevala v procese priprave občinskih prostorskih načrtov?

Menim, da ni nujno, da je bolj obsežno in kaj več celo včasih škodi. Prišli smo do točke, ko je ta "demokracija" in vsak lahko zahteva, kar se mu zazdi in marsikdaj zaradi takih, ki provocirajo na obravnavah in razgrnitvah, imajo urbanisti, uprava in župan ter ministrstva veliko več dela. V končni fazi, vsakemu se ne da ugoditi, eni kompromisi morajo biti vedno sprejeti. **Ima javnost dovolj velik vpliv?** Javnost seveda ima vpliv, tudi zato, ker se lahko poslužuje medijev, mediji po svoje bombardirajo. Ampak noben medij, nobena javnost ne bo več naredila, če se bo postavila proti nekim predlogom, potrebni so kompromisi. Tudi za obvoznico so bili do sedaj doseženi kompromisi in smo

pripeljali zadevo tako daleč, da smo zaradi tega naročili dodatne študije, idejni projekt, biologijo, hidrobiologijo, varstvo pred hrupom, štetje prometa oz. konstrukcije, visoke vode, skratka sedem ali osem različnih področij pokriva tej idejni projekt, ravno zato, da smo dokazali, kako bo bodoče dejstvo vplivalo na okolje in okoliške prebivalce. **Ste morali dati ljudem kakšne odškodnine?** Ne, ljudje so zahtevali protihrupno ograjo, ampak študija je pokazala, da je potrebna samo neka pasivna zaščita, dvojno trojna zasteklitev, zamenjava oken na fasadi vzporedno s cesto in to bo dovolj.

Občina: Šentrupert

Datum: 2. 9. 2015

Intervjuvanec: Iztok Kovačič, univ. dipl. inž. arh., višji svetovalec za okolje in prostor

1. Kako v vaši občini vključujete javnost na formalen način, se pravi na javni razgrnitvi, ki traja 30 dni in je v tem času javna obravnava? Kakšna je udeležba pri tem? Kje je javna razgrnitev in kje to objavite?

Formalno razgrnitev vedno objavimo na spletni strani, v lokalnem časopisu ŠentRUPERT, neko javno glasilo, skoraj vedno pa je bilo tudi na televiziji na programu Vaš kanal, sploh za OPN. Potem tudi v Dolenjskem listu, pa verjetno da še kje, na radiu Krka, kjer vsi slišijo to novico. Razgrnitev je na občini, kjer lahko vidijo karte in hkrati na PISO portalu, ki se pa je izkazalo, da je veliko boljše. Ker tiste karte ne vem, če jih je prišel en človek pogledat, ker se tudi nobeden ne znajde. Na omenjenem portalu pa se vsi znajdejo, ker si lahko povečajo, primerjajo in vidijo, kako je bilo prej. Tukaj nam je PISO portal res v pomoč. Formalno obravnavo smo imeli v mansardi osnovne šole, ker smo ljudem razložili nekaj osnovnih pojmov, kot na primer, kaj je namenska raba,. Udeležba je bila kar dobra, tam 50 do 100 ljudi. **So se je udeležili individualno ali kako drugače?** V glavnem individualno, mogoče še kakšno športno društvo, pa podjetniki so še najbolj konkretno skupaj stopili in se zavzeli. Vedno pa je ta balans, ljudje imajo ene želje, na drugi strani pa so NUP, najbolj MKO.

2. Se vam zdi formalen način dovolj za učinkovito vključitev javnosti v postopku izdelave OPN?

Če bi se to dogajalo dovolj zgodaj po prvem sprejetju OPN, je formalno čisto dovolj. Če pa je že kar nekaj časa preteklo, tako kot tukaj, ko je prišlo iz Trebnjega, da je bilo že dosti nazaj sprejet OPN, pa ljudi zanima, kaj se bo spremenilo in je dobro, da se jih že prej obvesti. Ker tista formalna je bolj kot ne samo še seznanitev, tam se večjih sprememb sploh več ne da narediti. In je zelo pametno, da je neka neformalna že prej ali pa da se vsaj objavi na portalu PISO.

3. Se poslužujete tudi kakšnih neformalnih načinov vključevanja javnosti, kot so razne tiskovne konference, razstave, izdajanje posebnih publikacij, obveščanje po pošti, javne tribune, odprti telefon? Kakšna je udeležba pri tem?

Ko smo sprejemali OPN, smo imeli še eno javno razgrnitev pred to formalno, ki je zakonsko predpisana, kar je bilo do takrat narejenega. Ta predstavitev je bila v Kulturnem domu v Šentrupertu in takrat smo dobili koristne podatke. Če bi jih dobili šele kasneje na javni razgrnitvi, vprašanje, če bi jih lahko sploh upoštevali. Ta neformalna seznanitev je bila zelo, zelo pomembna in se tudi trudimo, če so OPPN-ji, pred tisto zakonsko obvezo, naredimo še neko seznanitev ljudi, vsaj za tiste, ki na to območje tangirajo. Če je v pripravi OPN, je cela občina seznanjena, če pa se izdeluje OPPN, pa samo del občanov. Ko je bil pa OPN, smo imeli ves čas tudi na PISO portalu razgrnjen osnutek, da so ljudje pogledali. **Imate tudi tisto aplikacijo na portalu PISO, da lahko ljudje vnašajo pripombe?** Ja, obstaja ta možnost, vendar se je izkazalo, da je boljše, če obstaja samo v pisni varianti, se pravi, da prinesejo direktno na občino. Ker če že prej podajo pripombo, se potem zgodijo podvajanja. Ko smo delali OPN, se je zgodila situacija, ko je ogromno ljudi dalo pobudo, za spremembo namenske rabe iz kmetijske v zazidljivo. Ko pa je prišel davek na nepremičnine, so pa ti isti ljudje zahtevali oziroma želeli, da naredimo spremembo nazaj v kmetijsko. Torej, če ne bi imeli mi to pisno in papirjev, ker se je mnogokrat zgodilo, da se nekdo sploh ni spomnil. Če ne bi imel tistega papirja z njegovim podpisom, bi lahko prišlo do konflikta. **Potem se vam ne zdi ta aplikacija na PISO portalu dobra?** Jaz mislim, da je dobra za prezentacijo, ampak za to, da ljudje izražajo neko željo, je pa prav, da se to jamči s podpisom, ker se tako prevzame odgovornost. Vsaj tako se je izkazalo do sedaj. Ker če ti prideš na občino, je to resna pobuda. **Še kakšen neformalen način?** Če je bil npr. OPPN, smo osebno

klicali ljudi po telefonu, za vinogradniška območja smo dali ven posebne obrazce, poseben zapis smo dali v lokalni časopis ŠentRUPERT, da smo jih še dodatno obvestili.

4. Na kaj se nanašajo pripombe? Ali se te nanašajo na hrup, promet, spremembo namenske rabe?

Bolj kot ne samo na spremembo namenske rabe, zemljišča za gradnjo stavb.

5. Imate pri vključevanju javnosti kakšne težave? So nastali kakšni konflikti pri pripravi OPN med vami in javnostjo?

Jaz mislim, da smo jih skozi te razgrnitve eliminirali. Se pravi, če ne bi bilo tiste neformalne razgrnitve, bi sigurno potem pri formalni razgrnitvi naleteli na veliko večje težave. Tako je pa bilo ves čas obveščanje in ni bilo nekih večjih konfliktov.

6. Se po vašem mnenju javnost vključi dovolj zgodaj v postopku priprave OPN? Se pravi, ko je že izdelan osnutek OPN in je ta dopolnjen s smernicami ostalih nosilcev prostora? Aarhuška konvencija določa, da je potrebno javnost vključiti dovolj zgodaj, ko so še vse možnosti odprte.

Ja, dobro je čim prej. **Tudi ne moreš nekaj spreminjati potem?** Ja saj zato je najbolje, da je čim prej, ko je že nek osnutek. Pa to je razlika, če predpostaviš, da se bo nekaj veliko spremenilo, če bi imeli mi razgrnitev za OPN, ne vem, če bi prišla dva, ker je bil nov OPN izdelan 2013 in ni veliko sprememb, ljudje so videli kaj se je spremenilo. Prišli bi tisti, ki imajo še par teh novih stvari, to je 10 ljudi, 2 bi pa prišla, malo v šali. Načeloma se mi zdi, da dlje, kot je bila sprememba, bolj je treba ljudi obveščat. **Kako velik ima vpliv javnost na končno odločitev?** Saj dejansko se to zaradi ljudi dela, se pravi oni imajo največji vpliv. Eno so pa NUP. Praktično je tako, da ljudje bi vse pozidali, NUP ne bi nič dali, treba je najti balans. Dejstvo je, da se to dela za ljudi. Eno so pa tudi razvojne strategije, ki so pomembne, kar bi občina rada dosegla. Tudi to je v končni fazi za ljudi, tukaj je neka vizija, ki je stvar nekega župana, ki je moder in je pomembno za več let naprej.

7. Kako bi javnost vključevali v bodoče, bi kaj spremenili? Kako prebuditi javnost, da se bo bolj vključevala v procese priprave občinskih prostorskih načrtov?

Mislim, da bi popolnoma enako naredil, kot smo že pri prejšnjem OPN, se pravi neko predstavitev, poziv v medije pa lokalno glasilo. Pove se tudi svetnikom in ti povedo svojim krajanom. Tako kot smo mi naredili je bilo zelo dobro narejeno. **Se vam zdi, da se je javnost pri vas dobro odzvala?** Ja.